

สรุป ผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

สรุปการวิจัย

วัตถุประสงค์การวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ ดังนี้คือ (1) เพื่อสร้างชุดการสอนสำหรับห้องเรียนแบบศูนย์การเรียนรู้ วิชาภาษาไทย ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-4 จำนวน 4 ชุด สำหรับโรงเรียนครูคนเดียว (2) หาประสิทธิภาพของชุดการสอนที่สร้างขึ้นโดยกำหนดเกณฑ์ประสิทธิภาพไว้ 80/80

สมมุติฐานการวิจัย

ในการวิจัย ผู้วิจัยได้ตั้งสมมุติฐานไว้ว่า ชุดการสอนสำหรับห้องเรียนแบบศูนย์การเรียนรู้ วิชาภาษาไทย สำหรับโรงเรียนครูคนเดียว ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจะมีประสิทธิภาพสูงตามเกณฑ์ 80/80 ที่ตั้งไว้

ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยเพื่อหาประสิทธิภาพของชุดการสอนที่สร้างขึ้น คือ นักเรียนโรงเรียนบ้านโนนทะบุง อำเภोजักราช ชั้นละ 3 คน ในการทดลองแบบหนึ่งต่อหนึ่ง (1:1) จำนวน 12 คน นักเรียนโรงเรียนบ้านจะบูน (สมบูรณวิทยา)

อำเภอกำแพงแสน นครปฐม 10 คน ในการทดลองแบบกลุ่มเล็ก (1:10) จำนวน 40 คน และนักเรียนโรงเรียนบ้านหนองโจด กิ่งอำเภอบ้านแหลม จำนวน 57 คน ในการทดลองภาคสนาม

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยเป็นขั้น ๆ ดังนี้

1. ศึกษาค้นคว้าแนวคิดของศูนย์การเรียนรู้ การจัดห้องเรียนแบบศูนย์การเรียนรู้ ระบบการผลิตชุดการสอนแผนจุฬา และระบบอื่นที่ทำได้ในต่างประเทศ กระบวนการกลุ่ม และสื่อการสอน จากเอกสารต่าง ๆ
2. สำนวจสภาพของโรงเรียนครุคนเคียวในจังหวัดนครราชสีมา ที่ได้สุ่มตัวอย่างมา 3 โรงเรียน คือ โรงเรียนบ้านโนนทะยุง อำเภोजักราช โรงเรียนบ้านจะบุ (สมบูรณวิทยา) อำเภอกำแพงแสน และโรงเรียนบ้านหนองโจด กิ่งอำเภอบ้านแหลม
3. วิเคราะห์เนื้อหาวิชาภาษาไทย และเตรียมแผนการสอนที่จะนำมาผลิตชุดการสอนสำหรับห้องเรียนแบบศูนย์การเรียนรู้ เพื่อใช้ในโรงเรียนครุคนเคียว จำนวน 4 ชุด (1) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 สระ เอื้อ (2) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 "นาฬิกา" (3) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 "เป็นนกอะไรดีเอ๋ย" (4) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 "นายสุคนธ์จินดา"
4. ผลิตชุดการสอนโดยใช้ระบบการผลิตชุดการสอนแผนจุฬา ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้ (1) กำหนดวิชา (2) กำหนดหน่วย (3) แบ่งหน่วยเป็นหัวเรื่อง (4) กำหนดคัมโนทัศน์ และหลักการ (5) กำหนดวัตถุประสงค์ (6) กำหนดแบบสอบในการประเมินผล (7) กำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ (8) เลือกและผลิตสื่อให้สอดคล้องกับหัวเรื่องและวัตถุประสงค์ และรวบรวมเป็นชุดการสอน

5. ทดสอบหาประสิทธิภาพของชุดการสอนที่สร้างขึ้นโดย (1) การทดลองแบบหนึ่งต่อหนึ่ง (2) การทดลองแบบกลุ่ม (1:10) (3) การทดลองภาคสนาม (1:100) และนำคะแนนแบบฝึกปฏิบัติและคะแนนการสอบหลังเรียนมาหาประสิทธิภาพเพื่อเทียบกับเกณฑ์ที่ตั้งไว้ คือ 80/80 โดยให้ 80 แรก คือ คะแนนเฉลี่ยการทำแบบฝึกปฏิบัติของนักเรียนคิดเป็นร้อยละ 80 หลัง คือ คะแนนเฉลี่ยที่นักเรียนทำแบบสอบหลังเรียนได้ถูกต้องคิดเป็นร้อยละ ผู้วิจัยได้ตั้งระดับความผิดพลาดที่จะยอมรับประสิทธิภาพของชุดการสอนไว้ 2.5% คือ ถ้าหากประสิทธิภาพของชุดการสอนมีประสิทธิภาพต่ำกว่า 80/80 แต่ไม่ต่ำกว่า 77.5/77.5 ถือว่ายอมรับประสิทธิภาพของชุดการสอนนั้น

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งเป็น 2 ชั้น คือ

1. การวิเคราะห์แบบสอบ เพื่อหาอำนาจจำแนกความยากง่าย และความเที่ยงของแบบสอบ
2. การวิเคราะห์คะแนนแบบสอบก่อนเรียน แบบฝึกปฏิบัติประจำศูนย์กิจกรรม และแบบสอบหลังเรียน เพื่อหาประสิทธิภาพของชุดการสอนแต่ละชุดที่สร้างขึ้น

ผลการวิจัย

ผู้วิจัยได้สร้างชุดการสอนขึ้น 4 ชุด คือ ชุดที่ 1 สระ "เอ" ชุดที่ 2 "นาฬิกา" ชุดที่ 3 "เป็นนกอะไรดีเอ๋ย" และชุดที่ 4 "นายสุกจินดา" ชุดการสอนทั้ง 4 ชุดนี้มีประสิทธิภาพ ดังนี้

1. ชุดการสอนที่ 1 เรื่อง สระ "เอ" มีประสิทธิภาพ 84.21/83.68 อยู่ในระดับ "สูงกว่าเกณฑ์" คะแนนสอบก่อนและหลังเรียนมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

2. ชุดการสอนที่ 2 เรื่อง "นาฬิกา" มีประสิทธิภาพ 84.00/81.30 อยู่ในระดับ "สูงกว่าเกณฑ์" คะแนนสอบก่อนและหลังเรียนมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

3. ชุดการสอนที่ 3 เรื่อง "เป็นนกอะไรดีเอ๋ย" มีประสิทธิภาพ 82.22/80.00 อยู่ในระดับ "เท่ากับเกณฑ์" คะแนนสอบก่อนและหลังบทเรียนมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

4. ชุดการสอนที่ 4 เรื่อง "นายสุคจินดา" มีประสิทธิภาพ 96.92/83.08 อยู่ในระดับ "สูงกว่าเกณฑ์" คะแนนสอบก่อนและหลังเรียนบทเรียนมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยหาประสิทธิภาพของชุดการสอนสำหรับห้องเรียนแบบศูนย์การเรียน วิชาภาษาไทย เพื่อใช้ในโรงเรียนครูคนเดียวในครั้งนี้ มีสิ่งที่น่าสนใจอภิปรายเพื่อประกอบการพิจารณาผลการวิจัยดังนี้

1. วิชาภาษาไทยเป็นวิชาทักษะ การอ่านและการเขียนจำเป็นต้องใช้เวลาเพิ่มเติมในการฝึกฝนพอสมควรจึงจะเกิดความชำนาญ ดังนั้นการมุ่งให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ทันทีหลังจากการเรียนบทเรียนจากชุดการสอนแล้ว จึงอาจเป็นสาเหตุทำให้นักเรียนมีความรู้ในเรื่องที่เรียนยังไม่ดีพอได้

2. สื่อการสอนที่ใช้ในชุดการสอนที่ผู้วิจัยผลิตขึ้นนี้ เป็นสื่อการสอนราคาถูกที่ผลิตขึ้นเองได้ เพื่อสะดวกในการที่จะนำชุดการสอนไปใช้กับโรงเรียนครูคนเดียว

อันอาจมีประสิทธิภาพสู่ผู้ช้การสอนที่ไ้วางแผนและผลิออกมาเป็นจำนวนมาก ๆ ไม่ได้

3. ตัวอย่างประชากรในการวิจัยครั้งนี้สุ่มมาจากนักเรียนโรงเรียนครูคนเดียว ซึ่งไม่เคยมีประสบการณ์การเรียนโดยกระบวนการกลุ่มและการเรียนแบบศูนย์การเรียนมาก่อน นอกจากนี้นักเรียนยังเคยชินกับวิธีการเรียนโดยมีครูเป็นศูนย์การเรียน เวลาที่ใช้ในการประกอบกิจกรรมการเรียนประจำแต่ละศูนย์จึงนานกว่าที่ควร

4. ในขณะที่ประกอบกิจกรรมการเรียนประจำศูนย์กิจกรรม ครูจะต้องให้คำแนะนำในการเรียน และให้ความช่วยเหลือแก่นักเรียนอยู่ตลอดเวลา ซึ่งช่วยให้ความสัมพันธ์ระหว่างครูและนักเรียนดีขึ้น เพราะครูได้ใกล้ชิดกับนักเรียนเป็นรายบุคคล นอกจากนี้ยังช่วยให้นักเรียนกล้าแสดงความคิดเห็นและตัดสินใจด้วยตนเองมากขึ้น

5. สภาพของห้องเรียนโรงเรียนครูคนเดียว ไม่เอื้ออำนวยในการประกอบกิจกรรมกลุ่ม และการใช้สื่อการสอนบางอย่าง ซึ่งอาจมีผลทำให้ประสิทธิภาพของชุดการสอนนี้คลาดเคลื่อนไปได้

ข้อเสนอแนะ

1. การผลิตชุดการสอนจะต้องมีการวางแผนล่วงหน้าในการผลิต และทดสอบหาประสิทธิภาพของชุดสอนนานพอสมควร

2. การผลิตชุดการสอนควรจะได้ศึกษาการใช้กิจกรรม สื่อการสอน และเนื้อหาวิชาที่จะผลิตชุดการสอนนั้น เพื่อจะได้แบ่งสัดส่วนของ เนื้อหา กิจกรรมการเรียน และสื่อการสอนให้สอดคล้องกับเวลา

3. การผลิตชุดการสอน ควรจะคำนึงถึงสภาพของท้องถิ่นและสภาพของห้องเรียนที่จะนำชุดการสอนไปใช้

4. ควรให้การอบรมครูโดยทั่วไปในเรื่องเกี่ยวกับการผลิตชุดการสอน กระบวนการที่ใช้ในห้องเรียนแบบศูนย์การเรียนการใช้ชุดการสอน

5. การผลิตชุดการสอน ควรจะได้มีการวางแผนร่วมกันจากบุคคลหลาย ฝ่าย อาทิ นักพัฒนาหลักสูตร นักวิชาการแต่ละสาขาวิชา นักเทคโนโลยีทางการ ศึกษา และนักจิตวิทยา

6. ในการใช้ชุดการสอน ครูควรอ่านคู่มือครูจนเข้าใจอย่างดี เพื่อที่จะ ทราบบทบาทของครู บทบาทของนักเรียน และเตรียมอุปกรณ์ที่จำเป็นต้องเตรียมไว้ ให้เรียบร้อย

7. ครูควรฝึกการเป็นผู้นำและความรับผิดชอบให้กับนักเรียนเก่งบางคน เพื่อสามารถช่วยครูใช้ชุดการสอน และสามารถช่วยนักเรียนอ่อนได้ โดยเฉพาะใน โรงเรียนครูคนเดียว

8. ควรมีหน่วยงานรับผิดชอบในการวิจัยเกี่ยวกับการใช้ชุดการสอนสำหรับ ห้องเรียนแบบศูนย์การเรียนในทุกสาขาวิชา และควรทำการวิจัยในทุกระดับการศึกษา ขอแนะนำในการวิจัยครั้งต่อไป

1. เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยครั้งแรก ในการทดลองใช้ชุดการ สอนสำหรับห้องเรียนแบบศูนย์การเรียนวิชาภาษาไทย สำหรับโรงเรียนครูคนเดียว จึงควร ได้มีการวิจัยเปรียบเทียบสัมฤทธิ์ผลของนักเรียนในโรงเรียนครูคนเดียวที่เรียน จากศูนย์การเรียน กับการเรียนจากห้องเรียนแบบอื่น

2. ควรมีการสร้างชุดการสอนแบบศูนย์การเรียนในหน่วยต่อ ๆ ไป ใน วิชาภาษาไทยให้ครบทุกหน่วย เพื่อใช้ในโรงเรียนครูคนเดียว

3. ควรมีการวิจัยทัศนคติของครูและครูสอนต่อกรเรียนจากชุดการสอนแบบ
ศูนย์การเรียน

4. ควรได้มีการปรับปรุงแก้ไขชุดการสอนที่สร้างขึ้นให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
และมีเนื้อหาวิชาทันสมัยอยู่เสมอทุก 2 ปี

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย